

4.

ÁTMENETI ELHELYEZÉS IDŐSEK GONDOZÓHÁZA SZAKMAI PROGRAMJA

**Szervezeti és Működési Szabályzat
I/4. sz. melléklete**

I. AZ ÁTMENETI ELHELYEZÉSCÉLJA, FELADATA

Az ellátás célja:

Azok az időskorúak teljes körű ellátása, akik önmagukról betegségük vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

Az ellátás feladata:

Az átmeneti elhelyezés keretében a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben és a végrehajtási rendeleteiben valamint a szakmai követelményeknek megfelelő módon, a szociális munka eszközszerét használva, együttműködve az egészségügyi ellátórendszerekkel, az alkotmányos és emberi jogokat tiszteletben tartva, teljes körű ápolást-gondozást kell biztosítani ideiglenes jelleggel legfeljebb egyévi időtartamra. Különös méltánylást érdemlő esetben egy alkalommal, egy évvel meghosszabbítható.

A program bemutatása a létrejövő kapacitások, a nyújtott szolgáltatáselemek, tevékenységek

A program tartalma

Az ápoló-gondozó feladatai ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete

- életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően
- meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A bentlakásos intézmény az ellátást igénybevevő részére az Szt.67.§(1) bekezdésében meghatározott teljes körű ellátást biztosítja.

A szakmai program megvalósításának értékelése

A szociális szakmában dolgozók másokon segíteni akaró, segíteni tudó szakemberek, akik belső elhivatottságuk mellett tanulmányaikkal is fejlesztik a segíteni tudás képességét.

A gondozás a gondoskodás gyakorlati megvalósítása az eszközök és módszerek szintjén. A gondoskodás célja és feladata a gondozásra szoruló ember szükségleteihez igazodó segítségnyújtás, melynek mértékét és fajtáját mindenkor a segítségre szoruló ember testi, lelki és szociális állapota határozza meg.

A gondozás tehát egy komplex (összetett) tevékenységi forma, ahol

- a gondozás valamennyi elemét együtt (egyszerre) kell alkalmazni,
- maximálisan figyelembe kell venni a gondozásra szoruló egyéniségét, igényeit, sajátosságait, kultúráját,
- a gondozást tudatosan és tervszerűen kell szervezni és végrehajtani.

A gondozás elemeinek egyszerre történő alkalmazása feltételezi, hogy a gondozott igényei szerint hol egyik, hol másik gondozási elem kerül túlsúlyba, aszerint, hogy a rászoruló elsősorban testi, lelki vagy környezeti támogatást igényel-e.

A program megvalósításának várható eredményei

Az egészségügyi és szociális ellátó rendszer között az együttműködés nő. Az ellátáshoz való hozzájutás sok esetben lehetővé teszi, hogy minél tovább éljen saját lakásában, megszokott környezetében az idős és beteg ember, és csak átmeneti időre vegyen igénybe bentlakásos intézményt.

Más intézményekkel történt együttműködés módja

A Szociális Gondozási Központ jól kiépített jelzőrendszert működtet, ezért az igények jelzése történhet:

- önkéntes maga az ellátott vagy törvényes képviselője, hozzátartozója,
- házi orvosok jelzése, szakrendelések, más egészségügyi szolgáltatók jelzése,
- szociális iroda, önkormányzati képviselők jelzése választási körzetükben élő rászoruló emberekről,
- civil szervezetek, jelzése,
- magánszemélyek jelzése alapján

További szakmai kapcsolatok:

- Rendszeres kapcsolatot tartunk a Hajdú - Bihar Megyei Kenézy Gyula Kórház szociális szakembereivel, szükség szerint más egészségügyi szolgáltatókkal, szociális intézményekkel.
- Módszertani Központtól szakmai kérdésekben kérünk segítséget.
- Szakmai tapasztalatszerzés céljából elsősorban a megyében működő, átmeneti elhelyezést biztosító intézményekkel.
- Az intézmény és a szolgálat lehetővé teszi szociális gondozó és ápoló képzésben résztvevők szakmai gyakorlatát, együttműködik a képzést végző szervekkel.

A szolgáltatás megkezdése előtt megtett előkészítések

- Az átmeneti elhelyezésről a jelzőrendszerben működő intézmények, szervezetek, szakemberek tájékoztatása
- Az átmeneti elhelyezésről a város lakosságának tájékoztatása

II. AZ ELLÁTOTTAK KÖRE, DEMOGRÁFIAI MUTATÓI, SZOCIÁLIS JELLEMZŐI, ELLÁTÁSI SZÜKSÉGLETEI

Ellátottak köre

Az idősök gondozóházába azokról az időskorúakról, valamint 18. életévüket betöltött beteg személyekről kell gondoskodni, akik önmagukról betegségük vagy más okból otthonukban időlegesen nem képesek gondoskodni.

Demográfiai mutatók

A népességsökkenés a társadalom elöregedésével együtt megy végbe.

A rendszerváltás után az országos adatok tükrében, városunkban is a lakónépesség csökkenését figyelhetjük meg. Az egyre alacsonyabb születési arány és a magas halálozási arány következtében. A két nem eltérő halandóságából adódóan az országos adatokhoz hasonlóan a nők lakosságon belüli aránya városunkban is emelkedő tendenciát mutat. Az adatok nem mutatnak olyan nagy különbséget, mint országos szinten, de a különbség a nők javára itt is tapasztalható. A város demográfiai folyamatait tekintve tehát jellemző az élve születések számának csökkenése, ugyanakkor a halálozások számának növekedése. Ez azt jelenti, hogy a város lakosság száma elkezd csökkenni és az országos folyamatoknak megfelelően elöregedni. A város lakosságának korfája öregedő népességű, urna alakú, alul és felül összeszűkülő képet mutat.

Az idősök gondozóházában a szolgáltatást 18 fő részére biztosítjuk.

Szociális jellemzők

Az ellátottak közül mind a 18 fő özvegy. Iskolai végzettség maximum általános iskola. Jelenleg az ellátottak mindegyike nő. Átlagéletkor: 85,4 év

Ellátási szükségletek

A gyorsuló ütemű öregedés, növekvő igényeket jelent a személyes gondoskodást nyújtó ellátások iránt. A tradicionális családformákban biztosított volt a személyes gondoskodás a rászorulóknak részére. Ma a hagyományos családi kötelékek lazulásával csökken a család gondoskodó funkciója, mely veszélyt jelent az egyedül élő idősekre, akik fokozott társadalmi gondoskodásra szorulnak.

A családok egy jelentős része megélhetési gondokkal küzdenek, és ilyen körülmények között sok esetben komoly nehézséget jelent az idős, beteg szülő ápolása több ok miatt is.

- fizikailag távol vannak a szülők, más városban élnek
- anyagi lehetőségeik nem teszik lehetővé, hogy megfizessenek egy ápolót az idős mellé.
- családi összefogásban történő gondozás, ahol meghatározott időpontokban, felváltva, végzik az ápolást, hosszú távon a kapcsolatok romlásához vezethet.

III. AZ ÁTMENETI ELHELYEZÉS SZAKMAI TARTALMA, MÓDJA, FORMÁI

A szolgáltatás tartalma:

Az időskorúak gondozóháza biztosítja a teljes körű ellátást az egyéni igényekhez igazodva.

Étkeztetés

Az étkezést igénybevevők részére az életkori sajátosságoknak, valamint az egészséges táplálkozás követelményeinek megfelelően nyújtja. Az étkeztetés keretében legalább háromszori étkezést-ebből legalább egy alkalommal meleg ételt- kell biztosítani. Ha az ellátott egészségi állapota indokolja, részére orvosi javaslatra, az orvos előírásainak megfelelő étkezési lehetőséget kell biztosítani (pl. diéta, gyakoribb étkezés).

Ruházat, textília biztosítása

Az ellátottak elsősorban saját ruházatukat használják, de szükség esetén az intézmény gondoskodik a ruházat pótlásáról, abban az esetben, ha nem rendelkezik megfelelő jövedelemmel, illetve készpénz vagyonnal. A teljes körű ellátáshoz szükséges ruházat három váltás fehérnemű, hálóruga, két váltás felsőruha, lábbeli. A ruházat tisztításáról, javításáról az intézmény gondoskodik. Biztosított a három váltás ágynemű, tisztálkodást segítő három váltás textília, tisztálkodáshoz szükséges anyagok, eszközök.

Egészségügyi ellátás

Orvosi ellátás heti 2 órában, igénybevevő egészségmegőrzését szolgáló felvilágosítás, szükség szerinti alapápolás (személyi higiéné biztosítása, gyógyszerelés, étkezésben, folyadékpótlásban, a hely- és helyzetváltoztatásban, valamint a kontinenciában való segítségnyújtás. Szakorvosi ellátáshoz és kórházi kezeléshez való hozzájutás biztosítása. Rendeletben meghatározott gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök biztosítása. Az ellátott egészségi állapotának rendszeres ellenőrzése, orvosi tanácsadás.

Mentálhigiénés ellátás

Minden esetben személyre szabott bánásmódot jelent.

Ennek keretében biztosítja:

- egyéni és csoportos megbeszélést
- szabadidő kulturált eltöltésének lehetőségét
- családi és társadalmi kapcsolatok fenntartását
- hitélet gyakorlását
- rendszeres kreatív foglalkozást
- aktivitást elősegítő tevékenységeket
- szellemi és szórakoztató tevékenységeket

Érték és vagyon megőrzés

Az intézménybe behozott- megállapodás alapján – és szabályszerűen átadott vagyontárgyak készpénz megőrzését. Erről az intézmény pénz és vagyonkezelési szabályzata illetve a Házirend rendelkezik.

Az intézményben elhunytak eltemettetésének megszervezése

- elhunyt elkülönítése
- végtisztességre való felkészítés
- hozzátartozó vagy törvényes képviselő értesítése
- ingóságának számbavétele, megőrzése, letétbe helyezése, átadása

IV. AZ IGÉNYBEVÉTEL MÓDJA, FORMÁJA

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő kérelmére történik. „Kérem a szociális gondoskodást nyújtó szociális ellátás igénybevételéhez” formanyomtatványon (1. sz. melléklet a 9/1999. (XI. 24.) SZCSM- rendelethez "A", "B" és „C-I.” lap)

Az intézményvezető az ellátásra vonatkozó igényt a kézhezvétel napján nyilvántartásba veszi. A nyilvántartás sorszámozott, folyamatosan vezetett, amely az ellátásra vonatkozó igényeket időbeli sorrendben tartalmazza. Az intézményvezető írásban értesíti az igénybevevőt a kérelem nyilvántartásba vételéről, valamint az előgondozás I. szakasza elvégzésének időpontjáról. A jogosultak elhelyezéséről a beérkezés sorrendjében kell gondoskodni.

Az intézményi elhelyezés igénybe vételének lehetőségéről az intézmény vezető írásban értesíti az ellátást igénybevevőt.

Az értesítés tartalmazza:

- az előgondozás II. szakaszának időpontját
- férőhely elfoglalásának kezdő időpontját
- az intézményi elhelyezéssel kapcsolatos egyéb teendőket

Az intézményvezető szükség szerint segítséget nyújt az intézménybe történő beköltözés megszervezésében.

Az intézményi ellátás igénybevételének időpontjában, írásban megállapodást kell kötni.

Az intézményi férőhely elfoglalását követően az intézmény orvosa megvizsgálja az igénybevevőt.

Az ellátás megszűnik:

- az ellátást igénybevevőt másik intézetben kell elhelyezni
- az intézmény jogutód nélküli megszűnésével
- az igénybevevő halálával
- határozott idejű intézeti elhelyezés miatt a megjelölt időtartam lejártával
- az ellátást igénybevevő, illetve törvényes képviselőjének a jogviszony megszüntetésére vonatkozó bejelentést követően (írásban)
- ha az intézményi elhelyezés feltételei már nem állnak fenn
- ha az igénybevevő a házirendet súlyosan megsérti.

A szolgáltatás igénybevételének térítési díja:

Az ellátásért a mindenkor jogi szabályozások szerint térítési díjat kell fizetni. Hajdúnánás Város Önkormányzata a fizetendő térítési díjakról évente legalább egy alkalommal (legfeljebb kétszer) alkot rendeletet.

A kötelezett által fizetendő személyi térítési díj összegéről az intézmény vezetője az ellátás igénybevétele után, de legkésőbb az igénybe vételtől számított 30 napon belül írásban értesíti a térítési díj fizetésére kötelezettet.

Az ellátásért fizetendő személyi térítési díj nem haladhatja meg a jogosult rendszeres havi jövedelmének 60 %-át

Felvételkor a megállapodásban foglaltak ellen, vagy a gondozásba vétel elutasítása esetén az ellátott, illetve a kérelmező a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslatért.

V. A SZOCIÁLIS GONDOZÁSI KÖZPONT ÉS AZ IGÉNYBEVEVŐK KÖZÖTTI KAPCSOLATTARTÁS MÓDJA

A Szociális Gondozási Központ az ellátottak számára személyesen, telefonon és levélben is elérhető. Az elérhetőségről a szolgáltatás kezdetén minden ellátott számára tájékoztatást kell adni.

A szolgáltatás folyamatosan biztosított.

Szociális Gondozási Központ
Telephely: 4080Hajdúnánás, Polgári u. 12.
Tel.: 52/381-204 52/ 570-629

VI/1. AZ ÁTMENETI ELHELYEZÉSBEN RÉSZESÜLŐK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

- Az ellátott jogosult a számára egyéniesített formában megadott teljes körű tájékoztatásra:
 - joga van tájékoztatást kérni és kapni az intézmény által nyújtott szolgáltatások jellemzőiről, azok elérhetőségeiről és az igénybevétel rendjéről, valamint az ellátottakat megillető jogokról és azok érvényesítéséről,
 - továbbá jogosult megismerni a róla készült dokumentációban szereplő adatokat.
- Az ellátottnak joga van arra, hogy az ellátásában részt vevő személyek az ellátása során tudomásukra jutott egészségügyi és személyes adatait csak az arra jogosulttal közöljék, és azokat bizalmasan kezeljék. Joga van arról nyilatkozni, hogy kiket zár ki adatai részleges vagy teljes megismeréséből. (A titoktartási kötelezettség nem vonatkozik arra az esetre, ha ez alól a beteg felmentést adott vagy jogszabály az adatszolgáltatásának kötelezettségét írja elő.)
- Az ellátott alapvető joga emberi méltóságának tiszteletben tartása.
- Az ellátott jogosult az ellátással kapcsolatban a szolgáltatónál, az ellátott jogi képviselőnél panaszt tenni.
- Az ellátott a szolgáltatás igénybevételekor köteles tiszteletben tartani a vonatkozó jogszabályokat és a szolgáltató működési rendjét.
- Az ellátott – amennyiben ezt egészségi, pszichés állapota lehetővé teszi – köteles az ellátásban közreműködőkkel képességei és ismeretei szerint együttműködni, tájékoztatni őket mindarról, amely a megfelelő gondozási terv elkészítéséhez és a beavatkozások elvégzéséhez szükséges.

VI/2. AZ ÁTMENETI ELHELYEZÉSBEN DOLGOZÓK JOGAI ÉS KÖTELESSÉGEI

- Joga van megtagadni az ellátást:
 - ha az igénylő problémája nem az intézmény kompetenciájába tartozik vagy az általa kért szolgáltatás jogszabályba, vagy szakmai szabályba ütközik,
 - az ellátotthoz fűződő személyes kapcsolata miatt,
 - ha saját egészségügyi állapota vagy egyéb gátló körülmény következtében az ellátásra fizikailag alkalmatlan,
 - ha az ellátott együttműködési kötelezettségét súlyosan megsérti,
 - ha saját életét és testi épségét a gondozott ellátása veszélyezteti.
- A központ munkatársa a gondozott ellátását csak akkor tagadhatja meg, ha
 - az ellátott egészségi, pszichés állapotát károsan nem befolyásolja és
 - a gondozott ellátásáról más szakember bevonásával, esetátadás keretében gondoskodik.
- Jogosult és köteles szakmai ismereteinek – a szakma mindenkori fejlődésével összhangban történő – folyamatos továbbfejlesztésére.

A munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést joguk van megkapni a szociális szolgáltatást végzőknek, valamint, hogy tiszteletben tartsák emberi méltóságukat és személyiségi jogaikat, munkájukat elismerjék, és joguk van arra, hogy a munkáltató megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számukra.

A dolgozó eredményes munkájának feltétele saját egészsége, ezért kötelező a részvétel az időszakos foglalkozás egészségügyi orvosi vizsgálatokon. Fertőző betegségben szenvedő munkatárs az intézményben nem tartózkodhat, munkát nem végezhet.

A szolgálat munkatársa köteles:

- tevékenységét a hatályos jogszabályok és szakmai szabályok szerint végezni,
- tiszteletben tartani az ellátott személyiségét, méltóságát, jogait és önrendelkezését,
- figyelembe venni egyéni igényeit és szükségleteit, aktuális állapotát, életkorát, képességeit és készségeit.

VII. A SZERVEZETI EGYSÉG LÉTSZÁMA, SZAKKÉPZETTSÉG SZERINTI MEGOSZLÁSA

- 1 fő intézményvezető diplomás ápoló + szociális menedzser + szociális szakvizsga
- 1 fő részlegvezető ápoló érettségi + szociális asszisztens
- 1 fő mentálhigiénés munkatárs érettségi + körzeti ápolói végzettség, a felsőfokú szakirányú végzettség folyamatban van általános szociális munkás szakon
- 6 fő ápoló érettségi + általános ápoló végzettség
- 1 fő gazdasági vezető mérlegképes könyvelő + államháztartási szakellenőr
- 2 fő takarító (1 fő 8 általános iskolával rendelkezik, 1 fő szakmunkásképző)
- 1 fő szakács
- 1 fő mosónő érettségi

Az átmenet ellátás szakfeladaton foglalkoztatott dolgozók szakmai képesítése az 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet 3. sz. mellékletben található képesítési előírásoknak megfelelő.

Jelen szakmai program a következő jogszabályok figyelembevételével készült:

- 1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és közérdekű adatok nyilvánosságáról.
- 1993. III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról.
- 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről.
- 9/1999. (XI. 24.) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről.
- 29/1993. (II. 17.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról.
- Hatályban lévő mindenkoriki Önkormányzati Rendelet a Szociális Gondozási Központban nyújtott szociális szolgáltatásokról és térítési díjakról.

Hajdúnánás, 2009. november 03.

Tóth Árpádné
intézményvezető